

Baader,
Observationes
academicae
de definitionum
praesentia
et omni spe-
ciatione in ju-
ris.

JAC

A

PR

14

P. 8.

JACOBI FRIDERICI BAADERI,
PHILOS. M.

OBSERVATIO
ACADEMICA

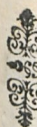
DE

DEFINITIONUM
PRÆSTANTIA, EARUMQUE,
SPECIATIM IN JURE,
USU.

Ka 9277a

JENÆ, MDCCXXXI

Bo

M

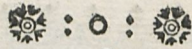
rat
ris
qu
dis
ser
dex
san
tiu
ip
hu
mi
me
di,
bus
cer
qua

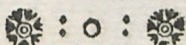

Bonis bene cupiens Lector!

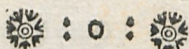
Magni & Veri nominis Eru-
diti male convertuntur.
Videas utique inter Lite-
ratos, quibus magna varii gene-
ris veritatum farrago nota, &
quibus non minus facilis de iis
differendi lingua, quam prompta
scriptitandi manus. Si rependi
dexteritas aut artificium graf-
sandi accesserit, ut tanto & ci-
tius inclarescant & magis, in
ipsa dignationum fastigia eve-
hantur. Ecquis eos magni no-
minis non dixerit? Putem ta-
men, illos veri nominis falso cre-
di, quod eorum de tot veritati-
bus & rebus notiones plerasque
cerno indeterminatas, inadæ-
quatas, nulloque nexu; quod

nec in illorum scriptis, licet vel
systematis titulo superbiant, nec
locorum alibi (datur enim sy-
stema in systemate, & systema
particulare recte quædam ex eo
pertinente Universalis supponit)
definita omnia, aut, uti oportebat,
ita definita lego, ordinemque ob-
servo rhetoricum, nimis arbi-
trarium, si non plane perversum,
certe nihil minus quam Philo-
sophicum. Numquid mirum,
quando sic Viri tantæ notitiæ si-
bi haud constant; quando nihil
se tam venuste consequitur, quam
istiusmodi scriptorum lectio, &
apud legentem cum summa in-
certitudine error atque confusio.
Scilicet plerique aut scientiis In-
tellectum formantibus forma-
tumque dirigentibus penitus de-
stituuntur, aut, si quibus imbu-
ti sunt, debito illas modo non
applicent. Animadverti, quæ
dico

dico, in scientias quas vocant
sublimiores publice tradentibus
quam plurimis, ex quo illorum
scholis interesse datum. Cum-
que Athenas, tanquam ad mer-
caturam bonarum artium, pro-
fectos, maximè, si in Philoso-
phiæ solidioris, utilioris &
ordinatioris Exorcistas forte
inciderint, inanes sæpe ac Disci-
plinæ, cui per bene multos an-
nos vacaverunt, profunde igna-
ros redire viderim, observave-
rimque, scientiarum principia
prima à Docentibus non minus
quam Discipulis per inscitiam,
levitatem, contemptum, opinio-
nes, aliasque id genus rationum
umbras neglecta turpiter fuisse,
tandem illud vitii notare & vel
tribus pagellis, quanti veræ erudi-
tionis principia habenda cuique
sint, indigitare, in animum in-

duxi. Doctrina de DEFINITIONIBUS B. L. scitu & digna est & necessaria, ut, quem ea fugit & bonæ definitiones deficiunt, quando eruditione sua uti cum maxime cupit, insignem defectum cum maxime sentiat; at illa ipsa nonne est una omnium spretissima? Euge! Dicam in brevi hac mea Observatione, cujus eam ego naturæ existimem, & quid, speciatim Jurium studioso, Definitiones profint? Quid nocere possit earundem ignorantia & contemptus, itidem dicam, sed brevissimis & quæ mea natura est, aperte, qui non tam aliorum sector applausum, quam promoveri tor usus. Scribebam JENÆ, a. d. 28. Maji Mens. MDCCXXXI.

AUTOR.

CA-

CAPUT I.
DE
DEFINITIONUM
ORIGINE.

§. 1.

Sapientissimus Mundi totius **CON-** *Rerum va-*
DITOR cum hominem fingeret, *rietas vi-*
placuit illum in ingenti diversissima- *tan melio-*
rum rerum multitudine collocare, eum in *rem reddit.*
finem, ut rebus istis, ad vitam & du-
cendam & commode recteque ducendam,
sapienter uteretur fruere.

§. 2.

Ne vero nobilissimum hunc finem non *Hunc finem*
consequeretur Homo, **DEUS** ipsi non so- *lomo &*
lum bene vivendi desiderium indidit, ve- *cernit &*
rum & sub lege culturæ, quid eò con- *vult,*
duceret, pervidendi cum cupiditatem,
tum facultatem conceavit.

A 4

§. 3.

§. 3.

*sed non con-
sequitur ci-
tra rerum
cognitio-
nem.*

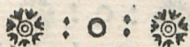
Cum itaque in immensa rerum, quibus continetur mundus, & quibus vita nostra indiget, varietate versari citra rerum cognitionem nec vellent nec possent homines, circum se existentia coeperunt paulo separatius contueri, notis qualibuscunque ea distinguere ab invicem, notas & notatum animo imprimere, cuius rei à notis cognita nomen imponere, & ut alter quoque intelligeret, quid sibi nomen, hoc est, signum pro arbitrio excogitatum, vellet, rem designatam quasi digito monstrare, atque sic complures sensim multa ex necessitate, pro avi, quin & ingenii, ratione, cognoscere.

§. 4.

*Hac nata
est impedi-
menta,*

Permultum promovisset mortalium genus, in cognitione rerum, si æquabili animorum fervore & conjunctis viribus consilium recte susceptum profequi, quam à tramite deflecti, maluisset; verum ingenii vis in his minor, in illis major; studii apud singulos diversitas; Inæqualitas finis; Notarum item varia in unaquaque re indoles, & sexcenta alia, pro cognitione uniformi confusionem rerum nominumque introduxerunt.

§. 5.

§. 5.

Movit tamen nonnullos hæc ipsa plu- *Et adju-*
 rimorum à fine aberratio, ut, quantum *menta,*
 poterant, rerum notiones sectarentur, re-
 gulas illuc pertinentes vel conderent, vel
 conditas conquirerent, auferent, emen-
 darent, quin imo diversi certum rerum
 genus sibi præ reliquis colendum, peniti-
 usque scrutandum sumerent, in quibus,
 qui rei Geometricæ operam navarunt,
 antiquissimis jam temporibus progressus
 fecere omnium felicissimos.

§. 6.

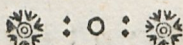
Quoniam certi homines certarum re- *Distinctio-*
 rum, & quod his erat connexum, cogni- *nis artium*
 tionem sigillatim pertractabant, & vero *origo.*
 ampla istiusmodi tractatio nomine pecu-
 liari insignienda erat, facile, quod obiter
 noto, ad intelligendum est, unde distin-
 ctæ artes, distinctæque Disciplinæ subinde
 fuerint enatæ.

§. 7.

Utinam vero, quotquot causa promo- *Mathefis*
 vendi vitæ usus ad culturam rerum co- *& Logica*
 gnitionis animum appulerunt, vel Ma- *damno sil-*
 thematum & modi ea tradendi gnari *entiarum*
 fuissent, vel vestigia sui tandem ævi Ma- *neglecta,*

A s

the

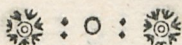

thematicorum in condendis & colendis
Disciplinis curatius legissent, quam ma-
ture & quanto cum successu conceptuum
confusionem & evitassent & superassent!
Id certe nimis diu neglectum, ut intel-
lectus à DEO dati indoles viresque in co-
gnoscendis rebus considerarentur, atque is
ad regulas rerum cognitioni accommo-
das perficeretur. Etenim jam cum Ari-
stotele intellectum perficiendi studium ve-
lut exspiravit, quandoquidem eum subse-
cuti à viis Illius longissime ac diutissime
diverterint.

§. 8.

*Nostris re-
servata
temporibus.*

Enimvero plenior & accuratior rerum
uti disquisitio ita cognitio, nostro reserva-
ta ævo, adeo sedulos, idoneosque & exer-
citatos experta est cultores, ut hodie, quic-
quid artium & scientiarum indigentia hu-
mana præstare usum potest, è Confusio-
nis & Ignorantia tenebris liberatum,
multisque in locis in clarissima collocatum
luce videamus. Postquam enim Mathe-
mata apud nos frequentius tractari, verum
ita tractari cœperunt, ut methodus in-
primis Geometrica, quæ vere Philoso-
phica est, sua & logica lege, abstrahere-
tur, atque in aliarum quoque rerum tra-
ctationem transferretur, commodissima
ad

ad cognitionem & scientias via inventa,
abstrusior plurium rerum natura evoluta,
& pro vaga notitia earundem cognitio
certior & determinatior introducta est.

§. 9.

Nimirum cum cognitionis humanæ, *Via ad co-*
ad usum vitæ magis quam ad scholæ *gnitionem*
commoda convertendæ, atque restituenda *solidam no-*
di avi labentis, sincere cupidi pervide- *tarum in*
rent, notiones unius ejusdemque rei à di- *rebus inve-*
versis, non tam rudibus quam pro eru- *stigatio.*
ditis haberi volentibus diversas concipi,
quæsitum sibi certas rerum notas iverunt,
queis & agnoscere illas & ab aliis quibus-
vis discernere, quando vellent cunque,
valerent. At enim vero cum in una-
quaque re variæ indolis notas deprehen-
derent, & notionibus inde conceptis non
semper respondentes, judicarunt, notio-
nes prius utiles non fore, quam à notis
cum sufficientibus tum constantibus pro-
ficiscerentur,

§. 10.

Notas autem rei agnoscendæ & ab aliis *Quo modo*
discernendæ sufficientes nec non constan- *instituenta.*
tes invenerunt, cum examinarent, quid
rebus, in quocunque illarum statu, ines-
set,

set, aut quid quandoque solum? quid positus his vel illis circumstantiis? Inventis hoc modo notis, quod tamen ubivis fieri nec rei nec examinantis permittebat conditio, res examen passa ita determinari potuit, ut nulla amplius ejus cum aliis confusio metuenda.

§. 11.

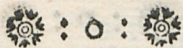
Unde rerum genera & species?

Quando in pluribus rebus similes notæ inveniebantur, ob eam similitudinem, excogitatum pro arbitrio nomen rebus illis imponebatur omnibus idem, Quando in rebus ita nominatis ex adverso etiam notæ dissimiles repertæ sunt, ob hanc dissimilitudinem rei nomen à superiori distinctum, sed illi sæpe jungendum, dabatur. Illud Philosophantibus Genus, hoc Species dictum est.

§. 12.

Quomodo generum & specierum differentia constituta? Et inventa in dividua?

Jam vero qua in re, qui determinaturus rem quandam erat, plurimas notas constantes, notis aliarum rerum similes, deperiebat, nomen ea propter fingeat omnibus illis subjectis commune, quibus tot notæ similes inerant, atque hoc nomen vocabatur Genus rei determinandæ proximum. Quodsi deinceps in rem inci-

incidebat, in qua quidem rursus rerum dictarum notas, sed pauciores offendebar, ob has quoque nomen excogitabar, omnibus ita comparatis rebus commune, quod porro rei determinandæ Genus appellabat superius. Et sic ulterius, donec ad Genus determinandæ rei summum perventum. Pariter diversa specierum nomina sunt adinventæ. Quando enim reversus à rei determinandæ supremo genere ad ipsam rem determinandam in rebus unam tantum alteramve notam deprehendebat dissimilem, eas res intuitu generis & rei determinandæ ob dissimilitudinem dictam species, sed remotas, nuncupabat. Ubi in aliis rebus alias insuper notas generi summo dissimiles reperiebat, respectu hujus atque rei determinandæ illas species dicebat inferiores. Donec eadem via per gradus ventum ad species imas, & detectæ dissimilitudines, quibus res omnimode determinanda ab omnibus suis & Generibus & con-speciebus dignosci poterat, ob hanc ipsam causam à Philosophis Individuum salutata.

§. 13.

Quoniam ita per notas immanentes determinandæ fuere res qualibet, ut ab aliis *Quod genus ad determinandum aptum?*

aliis illico dignosci quirent, notæ vero maximam similitudinem, sed insimul aliquas tantum dissimilitudines referentes eo haud suffecere, in promptu est, cur ad omnimodam Individuorum determinationem non genus eligi remotum potuerit.

§. 14.

*Prædicatum & sub-
jectum
quid?*

Notas, in quibus rerum similitudo ac dissimilitudo adparebat, quando rem sic determinaverant, ut discerni ab aliis per eas potuerit, Prædicata vocabant; Ipsam rem per prædicata determinatam, Subjectum.

§. 15.

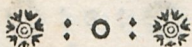
*Definitio-
nes unde?*

Quando subjectum per hujusmodi prædicata determinatur, Notio inde nata, si verbis exprimitur, Definitio audit.

§. 16.

*Notionum
diversitas.*

Quodsi tibi rem quandam in mente repræsentas, NOTIONEM; si cum notis, quæ eam agnitu & ab aliis distinctu facilem reddunt, NOTIONEM CLARAM; si ita clare, ut ipsas ejus notas à se invicem dignoscas, NOTIONEM

NEM DISTINCTAM; si cum ejuſmo-
di notis, quibus res poſſit in quovis ſuo
ſtatu agnoſci & ab aliis diſcerni, NO-
TIONEM COMPLETAM; ſi deni-
que cum notis nec pluribus, nec paucio-
ribus, quam quæ ad rem agnoſcendam
diſtinguendamque ab aliis ſufficiunt,
NOTIONEM DETERMINATAM
habere diceris. Continet vero notio deter-
minata completam, completa diſtinctam,
diſtinctam claram,

§. 17.

In Definitione continentur prædicata *Definitio*
ſubjecti; (§. 15.) Prædicata in defini- *definitur.*
tionibus ſunt Genus & ſpecies; (§. 14.
15.) Genus & ſpecies ſunt notæ, qui-
bus res agnoſcere in quovis ſuo ſtatu,
& ab aliis diſtinguere poſſumus; (§. 11.
12.) propter ea *Definitio* nihil aliud eſt,
quam *notio completa & determinata,*
verbis expreſſa.

§. 18.

Sive condere Definitiones velis, ſive *Doctrina*
de conditis jam ferre iudicium ſanum, *hujus ſedes*
habes velut breviffimum indicem, ubi *ac funda-*
quærenda hujus doctrinæ origo, ubi fun- *mentum.*
damentum. Ut prius valeas efficere,
deter-

determina per notas (§. 10.) intrinsecas subjectum (§. 14.) ita, ut nota subjectum quidem, sed non notas notas determinent. Ut posterius, ruminare doctrinam illam omnium utilissimam de Determinato atque Indeterminato.

§. 19.

Quid Definitio Nominalis & Realis?

Prout autem hæc Definitionum origo, hoc earum fundamentum, (dicendum enim unde tanti momenti doctrina sperni potuerit,) vel à preciiis philosophis ignoratum, vel à superciliosis relictum fuit, ex quo Aristotelis rudimenta scientiarum amari creparique magis, quam capi & coli, cœpere; ita & circa Definitionum differentiam insignem apud eruditos confusionem observaveris. Suevit nimirum investigatio vocum Grammatica, quæ raro res explicat, frequentissime obfuscat, cum Definitione Philosophorum Nominali, & Nominalis quæ est, cum eorum Reali in unum congeri. Missis autem inanibus plerumque ac ridiculis Etymologastorum fabulis, distinguimus inter Definitiones rei & Reales. Definitiones Nominales s. rei, quid res sit, quid non sit, (§. 17.) determinant. Reales modum exponunt, quo res, quod est, fieri queat. Nominaliter qui definit, in eo acquiescit, quod

quod notas rei allegare valeat, rei in quo-
vis statu agnoscendæ dignoscendæque ab
aliis sufficientes. Realiter definiens ul-
terius progreditur, atque utrum nomina-
liter definitum contradictionem involvat,
vel non involvat, curatius perscrutatur.
Non de hac, sed de illa nobis hoc loco
est sermo.

§. 20.

Alias Definitionum species, quæ qui-
dem omnes reduci vel ad Nominales vel
ad Reales queunt; Nævos item Defini-
tionum, aliaque huc referenda quoniam
sat explanare velle, & in tanta rei eviden-
tia, quam Logicæ **MARBURGENSI**
debemus, supervacuum, & à fine pro-
posito remotum foret, ad id propius ac-
cedendum, cujus gratia hæc delibavimus.

CAP. II.

DE

DEFINITIONUM,

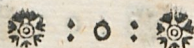
SPECIATIM IN JURISPRU-
DENTIA, USU.

§. 21.

EX variis Definitionum in scientiis, *Præcipu*
Jurisprudentia in specie, usibus, quos *Definiti*
largos experitur, qui illis operam navat, *num usus*
juvat præcipuos adduxisse: *recensentur*

B

Quo-

*Ufus pri-
mus.*

Quoniam Definitio est notio completa, (§. 17.) hæc vero eas rei in mente representat notas, quibus res in quolibet suo statu possit agnosci, & ab aliis conspiciendis discerni, (§. 16.) Quoniam Definitio est notio determinata, (§. 17.) hæc autem notas rei, nec plures, nec pauciores, quam quæ sufficiunt ad rem in quovis suo statu agnoscendam ac ab aliis discernendam, in mente representat; (§. 16.) Quoniam porro hæ ipsæ notæ rerum, quæ Definitio continetur, dum de perpetua rerum inter se similitudine ac dissimilitudine prædicant, constantes sunt (§. 10.) apparet, per justas Definitiones res præcise determinari, ut adeo constantes & terminorum significatus & accuratæ rebus ac terminis respondentes notiones ubivis introducantur. Cessant hac ratione locutiones inconstantes, indeterminatæ, fontes quippe confusionis & errorum; Cessant absurda de terminis lites, fertilissima scilicet scientiarum omnium impedimenta; corriguntur item notiones de rebus confusæ, vagæ, dubiæ.

Secundus.

Tertius.

Quartus.

Contra ea maxima sic in scientiis certitudo nascitur, cum Definitiones sint principia, ex quibus propositiones determinatæ ac evidentes sua lege deduci, atque secundum quæ propositiones datæ examinari emendarique possunt. Cumque rursus

De

Definitiones sint notiones completa, per dicta, completa v. notio supponat distinctam, (§. 17.) notioque distincta & enumeret rei notas & eas à se invicem distinguat, (ib.) verum notæ notatum explicare ita non possint, ut agnosci illud ac ab aliis distinguatur, nisi ipsæmet satis cognitæ, hoc est, iterum definitæ fuerint, Atque definitiones isthæ rursus eodem modo, si res id aut postulet, aut permittat, evolvi velint, dispalescit omnino, quam Definitionum beneficio Intellectus ampliatur perficiaturque. Deinceps emolumento esse procul *Quintus.* dubio in humana hac societate debet, quicquid rerum in hoc universo cognoscimus, quorsum enim discis, quod nullum habiturum est usum? quin imo satis nocet, qui nihil prodest: Atqui hoc sine non potitur, qui suæ cognitionis non est certus: Et vero certitudo nascitur deum ex demonstratione, quæ omnis ultimato vel in axiomata vel in Definitiones resolvitur. Ecquis vel hunc solum usum non maximi æstimaverit pretii. Sciendum profectò, cur sciamus, quod scimus. Mihi quidem quis placita sua proponat, quam poterit, speciosissime, si fundamento fuerit destitutus, parum apud me inveniet fidei. Denique cum scientiæ, *Sextus.* in quibus Jurisprudentiam hoc malum egregie vexat, velut scopæ diffusæ nul-

loque cohærentes nexu non soleant nisi incertitudinem parere ac sibi met ipsis non raro contradicere, usuque denuo sic deflitui: Nexus autem non obtineatur, nisi veritates scientiæ alicujus cum suis principiis, inter quæ Definitiones jure maximo referimus, concatenentur, id etiam in Definitionum meritis est, ut, positis illis, condi systemata queant.

§. 22.

Unde Jurium incertitudo?

Quandoquidem ergo cognitio nostra justarum ope definitionum redditur determinata; Obscuritatis, confusionis, erroris expertis; Ampla; Certa; Demonstrativa; Systematica; (§. 21.) patet, cur Jus Humanum, quatenus in scientiæ figuram redactum, per singulas partes sit usque adeo tenebrosum, ubique dubium, captu, quæ communis fere eaque justissima studiosorum illius querela est, difficile, contradictionibus fere refertum; patet, unde tot tantæque super eo inter Doctores illius asystematicos controversiæ, & quæ sæpius inde sequuntur, litium privatarum publicarum protractiones; unde ipse procedendi in Judiciis modus difficultatis plenus, unde tam inspicida tamque discrepantes Legum interpretationes? &c. Exulant quippe in toto hoc Jure De-

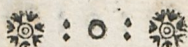

Definitiones accuratæ, hoc est, in quibus notæ definiendum, s. prædicata subiectum, non vero notæ notas, s. prædicata se invicem determinant. Plena ex diverso omnia sunt Definitionum mancarum, abundantium; Propositionum indeterminatarum; Descriptionum tractatui quam Definitioni similiorum. Usus terminorum dicam? an abusus? usque varius est. Quid? quod termini adhibentur nusquam definiti, quanquam ambigui. Ludunt iis causarum Patroni mirum in modum; fortasse, quia non de ipsorum, sed de litigantium corio luditur. Quid mirum, si vel à Jurium studio protelemur, vel animum iis applicando parum promoveamus; Ubi enim nullæ aut minus accuratæ Definitiones, ibi Cognitio vaga, confusa, erronea, aut quæ proxime ab errore abest. Novi homines, qui, postquam integras pererrarunt Disciplinas, contentorum tam fuere incerti, quam qui incertissimi; non secus, ac qui per aliquot dies strepitibus musicis interfuerunt, atque domum reversi eminus adhuc illos sibi videntur subauscultare.

§. 23.

Status tuus quo est minus perfectus, *Quis mede-*
eo magis tibi curandum est, ut perficia- *lam iis af-*
ferre possit.

B 3

tur. Opus est Jurisprudentiæ emendatione, ut scientifice doceri, ut solide & commode capi, atque tandem cum fructu applicari queat, quis ei medebitur? Definitionibus destituta est, quis eas sufficiet? Definitiones certe ut condere possis, præter alia requiritur, ut rerum principia noris, ut intellectum habeas probe exercitatum tum in investigandis rerum generibus ac speciebus, tum in percipiendis iis, quæ ad Disciplinam, cui definitiones opus, spectant. Inprimis methodum Euclidis ut calleas necessum est, eamque, utpote vere Philosophicam, valeas à rebus mathematicis abstrahere. Quotusquisque vero est, qui Mathesin ita didicerit, ut in ea methodum scientificam invenerit? Intellectumque habeat principis scientiarum generalissimis atque Jus speciatim tradendi arte adeo imbutum, ut, quod Imperator suos facere jubet Jurium Collectores, in unam illud concordiam, consequentiamque in unam redigat, nullusque amplius sit adversariis locus? Definitiones sane Juridicas dare si volueris, non à dictis his omnibus solum instructissimus esse debes, verum & Leges, quas Germania vel recepit, vel sibi ipsi præscripsit, intelligere ex asse, ne Definitiones Tuæ tibi magis placeant, quam Legum respondeant tenori, cum
Leges

Leges hac fini non sint objectum emendationis, sed norma.

§. 24.

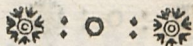
Juris cum primis particularis s. provinciae illius, in qua forte degit, systema conficere, meo quidem judicio, non potest, nisi qui Definitiones formaverit Legibus & constitutionibus singularis illius Reipublicae convenientes, dum subjecti s. definiendi determinationes in ipsis Legibus aliisque Decisionibus studiose animadvertet, propositiones ex Definitionibus eliciet, quae pro indubiis assumi queant; Controversias vero, quas ad incognita methodus refert, ex Definitionibus ejusmodi ac propositionibus, tanquam ex concessis, & cognitis, enodare componereque sataget.

Quis systema juris particularis condere?

§. 25.

Judicet quæso, qui naturam methodi & in specie Definitionum non uno saltem alterove exemplo ac specimine est expertus, utrum legi definitionum, ut de methodo reliqua nunc non dicam, in compendiis Juris, quæ illam aperte affectant, fuerit satisfactum? Pronunciaverim, ordinem Philosophicum nec observatum

Compendia Juris methodo habentur non satisfecerunt.

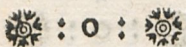
hactenus in Jurisprudencia fuisse, nec observari, sive subjecta Jus eo tradere molita, sive impedimenta extrinseca consideres, quivisse. Quocirca unanimem de Jurisprudencia in melius commutanda consensum eorum, quorum refert, inter optanda, ipsam emendationem, non sine omine ac fundamento, inter speranda connumeramus.

§. 26.

*Scientiata-
men Juris
non plane
negligenda.*

Interea vero temporis non existimaverimus, Jurisprudenciam aut à Docentibus aut à Discipulis ex eo quod in illa quadam plane non sint definita; quod definitionibus laboret minus accuratis; quod ex his deductæ conclusiones partem ineptæ, partem falsæ; quod hic vel ille, aut plerique, definitiones substituere meliores non valeant; quod plerumque inordinate tradita inordinatius explicentur; prorsus esse negligendam deserendamve. Quanquam enim ad systematicè scribendum, docendum & condiscendum Jus minime sufficiat, unam alteramve Definitionem hic ibi suppleri aut in libellis & acroasibus substitui, Matth. cap. IX. vers. 16. 17. non tamen ideo res plane desperata videtur aut tractanda supine.

§. 27.

§. 27.

Potius consultum fuerit, ut, qui Juris *Consilium*
 addiscendi causa in Academiis profici- *datur Juri*
 cuntur; vel isthuc jam evolarunt, si qui- *vacaturis,*
 dem se majora capere posse sentiant, at-
 que Matheseos, ad minimum Arithme- *1. Ingenio*
 tices & Geometriae, principiis bene sint *valentibus;*
 imbuti, ante omnia praecepta LOGICÆ,
 sed ejus genuinae ex ore Doctoris, & scienti-
 ae ipsius & methodi eam docendi soli-
 de gnari, hauriant; deinde PHILOSO-
 PHIÆ PRIMÆ, quippe scientiarum
 quarumvis unici fundamenti atque no-
 stri Intellectus directorii, dogmata sibi
 exponi ab homine ad informationem do-
 cto curent, ipsi cum assiduitate, attentio-
 ne, meditatione ac patientia debita, quæ
 imbibebunt, ruminentur & menti firmi-
 ter imprimant, maxime vero in duabus
 his Disciplinis doctrinam, quæ ad De-
 finitiones primario pertinet, (§. 18.)
 probe meditentur. Hoc facto, ante,
 quam immensa peregrini Juris volumina,
 desperatum illud Jurisprudentiæ Civilis
 opus, aggrediantur, ante, quam Juris
 Feudalis, Publici, Canonici &c. Syste-
 mata vel quasi pervagentur, in doctrina
 JURIS NATURÆ cum externi tum
 interni operam omnem figent, atque sic
 demum experientur, utrum sub auspiciis
 in arte periti aliquam Definitionem vel

B 5

for-

formare ipsi queant, vel dijudicare aut emendare, descriptionesque in definitiones convertere cat. sustineant. Res fateor difficultate & labore non carebit, sed nec successu.

§. 28.

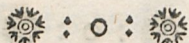
2. *Illis, quibus ingenium fractum;*

Ubi tam arduo negotio sive natura sua sive culpa impares, quos nescio quam immane fatum inter Appollinis filios refert, consultius forte futrina sibi vindicaret, Juribus vacare coguntur, suaserim, ut, quantas habent, ingenii vires itidem in Logices doctrinam de DEFINITIONIBUS, de PROPOSITIONIBUS, atque de SYLLOGISMIS impendant, quo comprehendant, quæ sit Definitionum indoles, quæ differentia, quomodo ex Definitionibus fieri propositiones debeant, ex propositionibus syllogismi? Quid genus rerum sit, quid species? Quæ rerum dicantur notæ? Et quæ sunt alia, cuiuslibet Studioso scitu apprime necessaria. Forte hæc Intellectus Tui exercitatio Te ita colit & acuit, ut ad altiora pergere feliciter possis.

§. 29.

3. *Utrisque.* Cum Notiones nostræ Rerum, & Ter-

Termini Notionum vice fungantur, Definitiones vero rerum genera & species verbis exprimant, (§. 15. 17.) videndum cuius est, utrum singulos Definitionis alicujus terminos rursus definire, & , quoniam sic novas Definitiones habebit, harum terminos denuo, & sic porro, definire possit? Quod quando poterit, enitere vero, ut possis, formabis propositiones ita, ut subjectum primæ Definitionis jungas non cum singulis tantum suis, sed & cum reliquorum definitorum prædicatis omnibus, cum prædicatum prædicati sit etiam prædicatum subjecti. Neque autem, quod omnino observandum, plures abs te postulabuntur Definitiones, quam terminorum poscet obscuritas. Dicitur non potest, quantum hoc sit Intelligentiæ tuæ incrementum futurum. Ita demum in naturam subjectorum, sive definitorum jam, sive definiendorum, profundius penetrabis. Ita sanum incipies de rebus iudicium ferre. Hæc tandem, quomodo ratiocinari cum fructu & debeas & possis, condisces. Quo plures rerum collegeris definitiones, eo plures habere cupies. Et quanquam non unice per Definitiones demonstremus, quod nobis heic loci ostendere propositum non est, Definitiones tamen inter cetera demonstrationis requisita unum omnium nobilissimum

simum sunt. Id quod sentient, quis dehinc ulterius progredi atque veritatum nexum, evidentiam & convictionem in legitimæ demonstrationis rigore sectari volupe fuerit.

§. 30.

*Ad Jura
publice do-
cendum
quis admit-
tendus?*

Quoniam studiosorum Juris inscitia & confusa cognitio, eorumque in fine ad quæcunque Reipublicæ munera gerenda ineptitudo insuperabilis, non ipsis omnibus, aut solis, aut semper adscribi potest, sed persæpe docendi magis quam bene docendi facultate donatorum imperitiæ tribuenda venit, optandum omnino esset, ut, qui Jura studiosis explicare privatim publice in Academiis sustinent, nisi Serenissimi sui potius, quam veri nominis, Professores esse velint, ante, quam docendi munus occupant, specimen aliquod ederent, non Historiæ Juris, quam vel ineptus recte compilaverit, aut disputatiunculæ otiosi argumenti ac præterea non sine plagii scelere ex postillis Juridicis congestæ, sed ejusmodi specimen, unde auctoris meditandi, scribendi, docendique vires, praxis logica, eundi Ordo &c. dijudicari possent. Cumque solida Juris cujusque cognitio ex fontibus latinis maximam partem sit haurienda, Linguam
vero

vero latinam probe callere oporteat, qui significatus autoribus latinis usitatos omnes dijudicare & citra ambiguitatis aut deceptionis periculum usurpare voluerit, quod tamen de eo perperam præsumitur, qui vel sibi à latino sermone in Lectionibus suis vehementer cavet, vel paucissimis periodis latinis plurimos non linguæ lapsus sed errores puero indignos admiscet, haud adeo inconsultum fuerit, si ad munus doctoris academici sive privati sive publici adspirantes decenti examine, nisi de capacitate eorum aliunde constiterit, hac etiam parte explorarentur, ne deinceps, quod fieri observavimus, cathedræ cum doctrinalis tum disputatoria, uti publice, ita misere, prostituerentur. Quem admodum è diverso illos minime probamus, qui elegantia sermonis latini nimii sectatores phrasæ potius, quam res & notiones, venantur, atque proluxa numeratæ juratæque latinitatis pompa enunciant, quod alius tribus terminis clarius expedivisset.

TANTUM!

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

UNIVERSITÄT
MAGDEBURG
BIBLIOTHEK

IMMUTAT

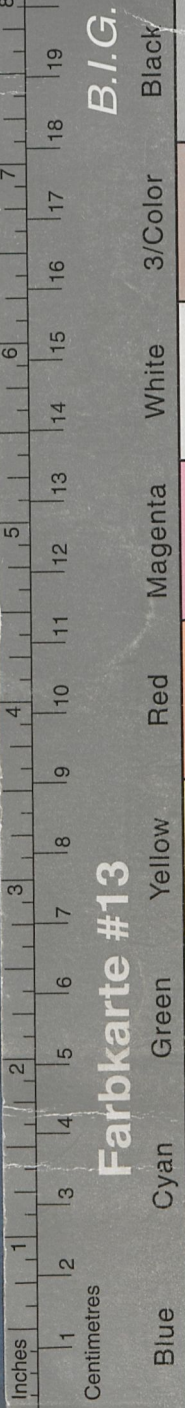
Ka 1277^a =

ULB Halle
005 366 518

3

B.I.G.

Farbkarte #13

14 P. 8.

JACOBI FRIDERICI BAADERI,
PHILOS. M.

OBSERVATIO
ACADEMICA

DE
DEFINITIONUM
PRÆSTANTIA, EARUMQUE,
SPECIATIM IN JURE,
USU.

JENÆ, MDCCXXXI.

